

Baznīcas gads

Mēs jau esam uzsākuši Jauno Baznīcas gadu, kuru varam iedalīt trīs ciklos: Ziemsvētku-, Lieldienu- un Vasarsvētku cikls. Kad sekojam līdzī Jēzus dzīvei cauri Baznīcas gada svētdienām un svētku dienām, **esam aicināti būt klāt Viņa dzīves notikumos, lai saprastu, kā tie attiecas arī uz mums.** To darot, mēs piedzīvojam, ka **ir arī otrādi, Viņš caur to ir klāt mūsu dzīvē,** Jēzus seko līdzī mūsu katra dzīvei, draudzes un Baznīcas dzīvei.

Izmantošu iespēju, stāvot pie Jaunā Baznīcas gada sliekšņa, dalīties dažās pārdomās un aicinājumos, kas saistās ar Ziemsvētku cikla svētdienām un svētku dienām. Kad pārdomāju priekšā esošās svētdienas un svētkus šībrīža situācijas ietvaros, mani atkal pārņēma apziņa, **cik aktuāli un attiecināmi šie notikumi ir uz mūsu situāciju arī šodien.** Šeit varu sākumā minēt epidēmiju, bet ne tikai, arī šī laika politiskos procesus un Satversmes tiesas lēmumu, kas grib mainīt ģimenes un laulības jēdzienu, lai tie ietvertu to, kas sākotnēji nav domāts. Mēs ieejam Baznīcas gada notikumos ar visu mūsu dzīvi un to situāciju, kurā mēs dzīvojam.

Ziemsvētku cikls

Ziemsvētku cikls arī sadalās trīs daļās un sākas ar Adventa laiku.

Advents

Iejāšana Jeruzālemē

Esmu pieradis, ka pirmā Adventa svētdiena ir svinīga. Zviedrijā tā kādu laiku bija viens no visapmeklētākajiem dievkalpojumiem ar daudz īpašas mūzikas, kas ar to saistās. Tradicionālais teksts runā par Jēzus iejāšanu Jeruzālemē, kuru izdziedam dziesmās, arī mūsu dziesmu grāmatā, ar tekstu, kas iedvesmots no 24.psalma:

Jūs vārti, paceliet savas palodas, un topiet augstākas, jūs mūžīgās durvis, lai godības ķēniņš ieiet!

Kas ir šis godības ķēniņš? Tas Kungs, stiprs un spēcīgs, Tas Kungs varens cīņā.

Jautājums ir par mūsu sirds durvīm, vai mēs ļaujam Viņam ienākt un vadīt pār mums, noņemt mūsu egoismu, apgaismot mūs ar savu patiesību un mīlestību. Jautājums šajā laikā ir arī par mūsu tautu, vai mēs atveram durvis Viņa patiesībai un mīlestībai, vai arī mums liekas, ka mēs paši zinām labāk un varam mainīt lietas pēc mūsu iegribas. Šeit izskan arī aicinājums kopīgiem spēkiem turēt vārtus vaļā un pacelt palodas, lai godības Ķēniņam vēl ir pieeja pie mums šeit, Latvijā. Dievkalpojuma liturģijā mēs īpašā veidā varam piedzīvot Viņa godību, kas palīdz mums pie tā turēties arī tad, kad krītam neticīgo acīs negodā.

Gavēņa raksturs

Viss Advents laiks ir ar Gavēņa raksturu, lai palīdzētu mums ieraudzīt lietu nopietnību, domājot par mūsu grēcīgumu, grēkiem un grēku nožēlu, kā arī vajadzību pēc Pestītāja. Gavēnis ir arī laiks, kad veltam vairāk laika un spēka lūgšanai. Šogad konfesiju vadītāji aicina pirmo nedēļu gavēnī īpaši lūgt par epidēmijas situāciju Latvijā, par Dieva apžēlošanu, par cilvēku atgriešanos pie Dieva un dievbijīgu dzīvi. Par to vairāk var lasīt LELB mājaslapā.

Jānis Kristītājs

Otrā un trešā svētdiena Adventa laikā ir saistīta ar Jāni Kristītāju, kas ir ceļa sagatavotājs Kristum, kā toreiz, tā arī šodien. Ar viņu ir interesanti un viņš raisa daudz pārdomu un izaicinājumu. Ar savu radikālismu un nodošanos Jānis Kristītājs arī tajā laikā izaicināja. Daudziem liekas, ka viņa dzīve ir neveiksmes stāsts, pārāk iejaucās morāles jautājumos, tika nogalināts savos spēka gados. Bet Jēzus teica ļoti cildinošus vārdus par viņu, viņam bija savs aicinājums, viņš uzticējās, ka viss ir Dieva rokās un jāmeklē Viņa vadību un uz Viņu jāpaļaujas. Tā mēs katrs esam aicināts meklēt Dieva aicinājumu savā dzīvē un nedomāt tikai par pasaulē valdošajiem uzskatiem par veiksminiekiem.

Jānis Kristītājs par sabiedrības morāles jautājumiem tolaik runāja visaugstākajā līmenī, un tas ir iedrošinājums arī mums par to runāt, tā nav tikai katra paša lieta. Pareizi pamatoti morāles uzstādījumi veido veselīgu sabiedrību un veicina labklājību. Tas, ka Baznīca ir šķirta no Valsts nenozīmē, ka viņai nebūtu ko teikt šajos jautājumos un tajā neieklausītos.

Jaunava Marija

Izplatīta tradīcija Adventa ceturrtā svētdienā ir pievērst uzmanību Jaunavai Marijai. Būdamā jaunava, viņa gaida bērniņu, tas ir brīnums, ko viņa piedzīvoja un kuram mums atliek ticēt. Viņa ieticēja erceņģeļa vārdiem un atbildēja:

“Es esmu Tā Kunga kalpone, lai notiek ar mani pēc tava vārda.”

Viņa gaidīja deviņus mēnešus, lai piedzīvotu Dieva Dēla piedzimšanu. Daudziem gaidīt četras svētdienas Adventa laikā reizēm šķiet par daudz un sāk svinēt Ziemsvētkus jau Adventa laikā, un tad, kad nāk Ziemsvētku laiks, tad vairs nav tā. Ļausim, lai Adventa laiks paliek gaidīšanas un sagatavošanās laiks, un Ziemsvētku laiks ir svinēšanas laiks!

Kristus piedzimšanas svētki

Kristus piedzimšanas svētki nebeidzas 24. decembra vakarā, bet tikai sākas!

Kristus piedzimšanas svētku laiks ilgst vismaz līdz Zvaigznes dienai, 6. janvārim. Īpaši šajā laikā, kas ir ne tikai tumšākais gadalaiks, bet arī epidēmija daudzus nospiež un cilvēki redz dzīvi drūmās krāsās, ir svarīgi ieraudzīt gaismu no debesīm bērņā Jēzū Kristū, lai dotu cerību. Ziemsvētku svinēšanas laikā vajadzētu apstāties, manuprāt, pie vismaz pieciem notikumiem un tēmām, kurus arī labi var papildināt ar tā saucamās *Betlemītes* pakāpenisku izveidi.

24. decembra vakarā ir **piedzimšanas notikumi**, kur *Betlemītes* ainava izveidojas ar Mariju, Jāzepu un jaunpiedzimušo bērniņu.

24. decembra naktī vai 25. decembrī kopā ar ganiem apmeklējam jaunpiedzimušo Pestītāju un noliekam tos pie *Betlemītes*.

Svētdienā pēc Ziemsvētkiem ir laba tradīcija **apstāties pie Svētās Ģimenes**, kopā ar ganiem skatīties uz šo Svēto Ģimeni, kur ir vīrs un sieva, kur ir bērns, kur Dievs ir klāt, kur ir dievbijība un mīlestība savā starpā. Īpaši šajā laikā, kad ģimenes jēdziens ir apdraudēts, šī apstāšanās ir svarīga, lai stiprinātos izpratnē par to, kas ir ģimene, un kāda ir Dieva loma tajā, lai būtu svētīgi.

1. janvāris, kas nav tik daudz Jaunā gada sākums, bet astoņas dienas pēc Jēzus Kristus piedzimšanas un **Jēzus vārda došanas** diena. Vārda dienas ļoti svinam Latvijā, bet Jēzus vārda došanas dienu ne tik daudz, svinēsim to!

Zvaigznes dienu var svinēt arī Otrajā svētdienā pēc Ziemsvētkiem, ja nesvin tieši 6. janvārī, jo ir svarīgi, ka to svin. Diemžēl Latvijā tā nav brīvdiena kā daudzviet Eiropā. Tajā **gudrie vīri** no Austrumu zemes, no pagānu tautām, nāk, lai **pielūgtu jaunpiedzimušo ķēniņu**. Ar gudro vīru nonākšanu pie jaunpiedzimušā bērniņa, arī *Betlemīte* ir pabeigta.

Šajā notikumā mēs arī varam redzēt sasauci uz 24. psalmu, ko minēju saistībā ar Adventa pirmo svētdienu, par Godības Ķēniņu. Gan pirms, gan pēc Jēzus Kristus piedzimšanas svētku dienas tiek norādīts uz to, ka jaunpiedzimušais bērniņš ir Ķēniņu ķēniņš, viņš ir pats Dievs. Lai mēs arī no šī notikuma tiktu stiprināti ticībā, ka Jēzus Kristus ir valdnieks pār visu, un arī valda pār visu šajā laikā un situācijā.

Epifānija

Ar Zvaigznes dienu pārejam uz Ziemsvētku cikla trešo periodu - Epifānijas laiku.

13. janvārī, Mūsu Kunga Kristību diena, kas ir svinama 1. svētdienā pēc Zvaigznes dienas, ja netiek svinēta atsevišķi. Šī ir viena no spilgtām reizēm, kad atklājas Svētā Trīsvienība, kad Tēva balss no debesīm skan: *Šis ir mans mīlais Dēls, to jums būs klausīt:* un Svētais Gars kā balodis nolaidās.
2. svētdienā pēc Zvaigznes dienas ir notikums pēc Jēzus publiskās kalpošanas sākuma un **pirmais brīnums**, ko Viņš veic, parādot savu godību, **saistībā ar kāzām Kānā**. Tieši tad, kad laulība tiek svinēta, Jēzus pārveido ūdeni vīnā. Tas ir stiprinājums katrai kristīgai laulībai, ka Jēzus klātbūtne dara brīnumus šajā no Dieva dibinātajā savienībā starp vīrieti un sievieti.

Sveču diena

Papildus gribu minēt vēl vienu svinamo dienu šajā sakarā.

Sveču diena 2. februārī ir 40 dienas pēc Jēzus piedzimšanas. Šo dienu ir arī svarīgi svinēt, tādēļ aicinu to svinēt 1. svētdienā februārī, ja atsevišķi tā netiek svinēta. Tā dēvētajā 'Sveču dienas' notikumā **Svētais Simeons, ierauga jaunpiedzimušo bērniņu** un saka:

...manas acis ir redzējušas Tavu pestīšanu.

Tas savā ziņā sasummē jēgu visa Ziemsvētku ciklu svinēšanai, lai mēs ieraugām mūsu pestīšanu Jēzū Kristū. Viņā mēs atrodam dzīves jēgu, kas stāv pāri visādām grūtībām un

apdraudējumiem. Ir svarīgi, lai iespēja to ieraudzīt netiek atņemta, un, tas ir Baznīcas un mūsu, kristiešu, uzdevums palīdzēt cilvēkiem to ieraudzīt arī šajā laikā, un pacelt savas acis uz augšu, uz debesīm, uz Dievu.

Svinēsim, atradīsim veidu to darīt arī šajā epidēmijas laikā

Šī brīža ārkārtas situācijā var likties nevietā runāt par svētku svinēšanu, bet atradīsim veidu to darīt arī epidēmijas laikā. Neļausim šī laika ierobežojumiem atturēt mūs svinēt svētkus pēc būtības, lai arī nevaram tik brīvi sanākt kopā kā parasti. Ja atradīsim veidu sagādāt parasto ēdienu, nedomāsim, ka šajos apstākļos varam izdzīvot bez garīgā ēdiena. Tas mums arī jāsaņem vienā vai otrā veidā. Īpaši šajā laikā mēs nedrīkstam domāt, ka tā varam iztikt uz kādu brīdi, kamēr krīze pāriet. Tieši garīgā barība ir svarīga, lai mēs izdzīvotu arī šajā ārkārtējā situācijā. Kopsim savu garīgo dzīvi kā vien iespējams! Un palīdzēsim arī viens otram to darīt. Ja mēs esam gatavi nest pārtiku tiem, kas ir karantīnā, izdomāsim arī, kā mēs varam palīdzēt nodrošināt viens otram garīgo barību.

Šajā sakarā gribu iedrošināt - ja nevarat nākt uz baznīcu, sazinieties ar savu mācītāju, lai saprastu, kā varat saņemt vajadzīgo garīgo aprūpi, tai skaitā Svēto Vakarēdienu. Iedrošinu arī jauno paaudzi jautāt un palīdzēt vecākajai paaudzei risināt garīgās aprūpes vajadzības.

Kā palīgu, bet nevis, lai aizvietotu baznīcas apmeklējumu, no Katedrāles un prokatedrāles mēģinām regulāri internetā raidīt dievkalpojumu. Dievkalpojumi tiek rādīti līdz brīdim, kad sāk izdalīt Svēto Vakarēdienu un beidzas ar pamudinājumu sazināties ar savu mācītāju, lai Svēto Vakarēdienu saņemtu.

Tā ir sena prakse, ka garīdznieki ar sakramentu apmeklē tos, kas nevar nākt uz dievkalpojumu. Lai palīdzētu mācītājiem šajā jomā, ir viens no iemesliem kāpēc bīskapiem vajadzētu atsākt ordinēt diakonus. Kamēr nav atsevišķa diakona amata, mācītāji un bīskapi šīs funkcijas pilda sava amata ietvaros. Bet, lai diakona uzdevums garīgā amatā tiktu veicināts un attīstīts, būtu jāievieš atsevišķs diakona amats.

Lūgsim par to, lai mūsu katedrālē nākošajā gadā var notikt diakona ordinācija, un varbūt tieši 26. decembrī, kas ir arī **diakona un martīra Stefana diena**.

Lūgsim par tiem kas šajā laikā skar epidēmiju darbā un ģimenē, kas ar to slimo. Lūgsim par to, lai neskatoties uz ārkārtējas situāciju varam svētīgu piedzīvot pēc būtības Kristus Piedzimšanas svētkus!

Svētīgu Baznīcas gada pirmā cikla laiku vēlot,

+Hanss Martins